

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, MAY 8, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

SPOMNITE
SE
SLOVENSKIH
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

MAZARSKI SO DALI ROMUNJI PROVINCO, SO JO VZELI OGROM

Sedmograška, ki jo je vzel Hitler Romuniji in jo dal Madžarski za pomoč v vojni, je zopet priklopljena nazaj k Romuniji, radi katere je bil vedni spor med obema državama.

SODA TRSTA JE SE VEDNO NEGOTOVA

Paris, 7. maja. — Zunanji ministri "velikih štirih" so prvi večji uspeh, ko so se sporazumeli, da vrnejo sedmograško nazaj Romuniji, katero so bili nemški nazijci kot nagrado Madžarski za pomoč v zadnji vojni. Kljub temu pa se niso mogli sporazumeti radi plovnice pravice na Dunaju, za katero zahtevajo Amerikanci in Angleži, da bi mednarodna, a Rusi pa zahtevajo kontrolo sami zase.

V sklad za vojaka

Sklad za dom pohabljenega vojaka Brodnicka so darovali: Jernej Kramar iz Wood Rd. \$50.00; Branislav in Wenig iz Kempton Ave., družina (E. 61 St.); po. Slovenska delavska družina na Prince Ave.; po. Mr. in Mrs. John Kopylov \$5.00; društvo Kraljica Marija (E. 24 St.); po. Mary Grainer (E. 157 St.); po. Skully (E. 99 St.).

Priljubljeni poročila, ki jih je objavila hvala vsem darovalcem. Sklad za dobro voljo bo takoj kmalu dosežena. Lahko pošljete direktorju odbora, Mr. Anthonio, 1324 Giddings Cleveland 3, Ohio, ali lahko v uredništvu Ameriške domovine, v slovenski ulici, ali v slovenski posojilnici.

VOJNE GROZOTE KITAJSKI

— Kitajska mirova vojska, ki je prišla na križišče, ko so dospela poročila, da je 60,000 mož brojevala, da je 210,000 mož nacionalizirala, katerim sedaj popolno uničenje. Poročila govore, da je pri Hupeh mnogo bolj kot civilna vojna v Evropi.

AMERIŠKI IZGNANCI SO SI VILA LE GOLO ŽIVLJE- NJE POMAGAJMO JIM!

PUKLO DUCEJEVE JEZERA

— Iz jezera Como so našli truplo Mrs. Bruno Mussolini, vdove po Mussolini, ki je bil pred leti letalski nezgodi. Utonila je bila na vojni ju po družbi treh angleških vojakov. Neke druge ženske, ki je čoln potopil. Člana te družbe sta bila na ribičih, pogrešajo pa angleškega kapitana in vojakov.

Ob 1. obletnici končane vojne v Evropi

Danes, 8. maja je naš V-E dan. Pred enim letom na današnji dan je predsednik Harry S. Truman uradno naznanil narodom Zed. držav zavezniško zmago nad diktatorji Evrope. Dnevi pred brezpogojno predajo so potekali: 6. maja so bile podpisane listine v Reims, Francija; 7. maja pa je nemški radio naznanjal, da se je Nemčija podala a boji so se še vedno nadaljevali, a 8. maja ob 6:01 zvečer po clevelandskem času pa je predsednik naznanil V-E dan in sovražnosti so prenehale.

Perzijsko vprašanje še vedno ni rešeno kot je videti

New York, 7. maja. — Perzija je obdružila Rusijo vmešavanja v Azerbajdžan provinci. Kljub temu, da je znano, da je Rusija potegnila svoje čete iz Perzije, pa je sedaj nastal spor med obema državama radi province Azerbajdžan.

Perzijski poslanik Hussein Ala je povedal varnostnemu koncilu, da so Rusi že umaknili svoje čete iz štirih perzijskih provinc, ki so jih imeli zasedene, a iz pete, to je prej omenjena, pa še ne. Rad ruskega vmešavanja perzijska vlada ne more po svojih uradnih poročilih položaja v tej provinci, kljub temu, da je bilo dogovorjeno med obema državama, da bodo ruske čete zapustile vse perzijsko ozemlje do 6. maja zadnji čas.

Ruska vlada na vse to molči. Gromyko, ruski dlegat, je povedal varnostnemu koncilu že 23. aprila, da se Rusija ne bo več udeleževala debat v tem vprašanju, ker ga smatra zaključnim po posebnih dogovorih med obema državama in da o tem vprašanju ni več zadeva varnostnega koncila.

Iz raznih nasebin

Chicago. — Zadnje dni je umrl Stefan Vučko, doma iz Zgornje Bistrice v Prekmurju. Tukaj zapušta ženo, tri sinove, hčer in brata, v starem kraju pa brata in dve sestri.

Verona, Pa. — V Yeagertownu je bil od avtomobila na cesti ubit Mike Abram, ko se je vračal domov. Star je bil 45 let, doma iz Terne pri St. Petru na Krasu, v Ameriki 25 let. Tukaj zapušta dve sestri, v Argentini brata Franka, v starem kraju pa brate in sestre. — Pri družini Johana Krulc so se zglasile rojenice in pustile prvorojenčka.

Joliet, Ill. — Tukaj je umrla Mary Stukel, stara 70 let, doma iz Brstnjaka pri Semiču na Dolenjskem. Zapušta moža, dva sinova in deset vnukov, v starem kraju pa sestro.

Library, Pa. — Po dolgi bolezni je 21. aprila umrl Mike Turkalj, star 63 let in doma iz Jošipdola Hrvatska. V Ameriki se je nahajal 36 let. Tukaj zapušta sorodnike, v starem kraju pa ženo, sina in hčer. Arma, Kans. — Po kratki bolezni je 28. aprila tukaj umrl Vincent Sitter, doma nekje na Štajerskem in v Ameriki od 1925. Zapušta ženo, tri sinove in hčer.

Lausche in Herbert sta nominirana

KAJ BI LAHKO IMELI ZA DENAR, KI SE GA PORABI ZA VOJNO

Champaign, Ill. — Z denarjem, ki smo ga porabili za razne vojne od postanka naše republike 1776 do danes bi lahko kupili \$8,000 dom, \$1,200 avtomobil in poleg tega bi lahko djali na hranilno vlogo \$2,000 za vsako ameriško družino. Vse to bi lahko imela vsaka ameriška družina, če bi se denar trošil v ta namen mesto za vojne.

Raziskovalni ekonomski oddelk Illinois univerze je pronašel, da nas vojne do sedaj stanejo 414 milijonov dolarjev. V tem pa niso vključene izgube in poškodbe naših vojakov kakor tudi ne povojne ekonomske nepravilike in izgube, ki se jih ne more preceniti v denarju.

Danes praznuje predsednik Truman svoj 62. rojstni dan

Washington. — Naš predsednik Truman praznuje danes svoj 62. rojstni dan. Pravi, da se ne počuti prav nič starejši, samo pri malo boljsem zdravju je kot je bil pred enim letom in tudi malo težji.

Svoj rojstni dan bo obhajal s tem, da bo delal v svojem uradu kot običajno lansko leto je predsednik praznoval svoj 61. rojstni dan s tem, da je na ta dan naznanil zmago zavezničkov nad Nemčijo in obenem tudi konec vojne.

Piloti gredo na slavno radi "siromašne" plače

Chicago. — Kakih tisoč pilotov Transcontinental & Western Air lines se je odločili za stavko v zahtevi po zvišanju plače. Do sedaj dobivajo piloti "borih" \$13,200 letne plače, a sedaj pa zahtevajo \$16,000 letno za pilote na štirimotornih letalih. Poleg tega pa zahtevajo tudi krajše ure in še druge ugodnosti.

Postavili ne bodo nikakih piktinskih straž. S to stavko je ustavljen ves zračni promet te družbe med Zed. državami in Evropo. Doma pa bodo najbolj prizadeta mesta radi te stavke Kansas City in Albuquerque, N. M., kjer dominira zračni promet ta družba. To je prva stavka pilotov v zgodovini naše dežele.

Taylor v advijenci pri papežu

Rim, 7. maja. — Danes je sprejel papež Pij XII. posebnega poslanca Zed. držav Myrona Taylorja, ki je izročil papežu izredno poslanico predsednika Harry S. Trumana.

Ameriškega žganja je že zelo mlado v skladiščih

New York. — V državnih skladiščih ni nkekega ameriškega žganja več v starosti od dveh do treh let, zelo nizke zaloge pa so tudi na žganju od enega do dveh in od treh do štirih let. Na tem žganju je najnižja zaloge v teku leta. Vzrok temu je, ker so žganjarske kuhale med vojno le alkohol za vojne potrebe.

Bondi z veliko večino odobreni; James W. Huffman dobil demokratsko nominacijo za senatorja, Harrison daleč na tretjem mestu. Lausche in Herbert sta z lahkoto dobila nominacijo. Natančne številke o izidu volitev še niso znane, zvedeli bomo morda jutri ali šele popitrsnjem.

NOVI GROBOVI

Matheu Kutcher
Večraj zjutraj ob 12:45 je umrl v Glenville bolnišnici dobro poznani rojak Matheu Kutcher, v starosti 45 let. Stanoval je na 813 E. 232 St. Pokojni je bil doma iz vasi Spodnje Senadolce pri Štorjah na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1920. Tukaj zapušta žalujočo soprogo Anno, rojena Matlika, sina Pfc. Stanley, ki se bo 9. t. m. vrnil iz Nemčije, brata Franka. V stari domovini pa zapušta dve sestri Mary in Nado ter očima Frank Škapin.

Bil je član društva Naprej št. 5, SNPJ, št. 14 SMZ. Leta 1936 je odprl gostilno na E. 38 St. in St. Clair Ave. in leta 1940 se je preselil na E. 152 St. in Daniel Ave., od leta 1944 pa je vodil gostilniške prostore na 595 E. 185 St. Pogreb se bo vršil v petek popoldne ob dveh iz August F. Svetek pogrebnega zavoda na 478 E. 152 St. ter v Highland Park pokopališče.

Svilene nogavice bodo po 3 do 5 dolarjev par

Washington. — Svilene nogavice bodo kmalu pričele prihajati v večjih količinah na trg, ampak ženske, te nogavice bodo od tri do pet dolarjev par. Tovarne, ki izdelujejo svilene nogavice, so dobile dovoljenje, da lahko izdelajo 250,000 ducatov parov nogavic. Vlada jim je prodala svilo iz preostalih vojnih zalog in ker je vlada pri tem napravila tudi "malo" dobička, zato bodo tudi nogavice tako drage. Vlada je namreč kupila svilo v začetku vojne po \$3.08 funt in prodala jo je pa po \$11.75 funt in tu je sedaj razlika, da bodo nogavice namesto po \$1.65 par "malo" dražje, namreč po \$5.00 par.

Kontrola čevljev je odpravljena

Washington. — Urad za civilno produkcijo je odpravil kontrolo v čevljarstvu, ker računajo, da bo v tem letu izdelanih do 500,000,000 parov čevljev.

CHURCHILL APELIRA ZA RAZUMEVANJE RUSIJE

London. — Winston Churchill je apeliral na zapadne demokracije za večje razumevanje Sovjetske Rusije, brez katere, pravi Churchill, stoji svet pred novo mizerijo in klanjem. Obenem pa je Churchill svaril pred odpoklicem angleških čet iz Palestine in Indije zapujoč na prijatelje Anglije, da ji bodo tudi v tem težavnem položaju pomagali.

Anglija je pripravljena vzeti čete iz Egipta

Kairo. — Anglija je pripravljena vzeti svoje čete iz Egipta in prepustiti deželo v varstvo četam kralja Farouka, da čuva strategične točke kraljevine, kar je bila do sedaj naloga angleških čet že od leta 1882. Do leta 1922 je bila dežela pod angleškim protektoratom. Leta 1936 pa je bila podpisana med bema državama posebna vojaška pogodba, ki je dajala Angliji posebne vojaške ugodnosti, katerim se je sedaj Anglija pripravljala odreči.

Bodite previdni, kadar greste preko ceste. Prekoračite ceste samo pri signalni luči!

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Po pismo naj pride—
Frank Pajk ima pri Mrs. Marincič, 15012 Sylvia Ave. pismo; piše mu Jožefa Bregar, Višnja gora št. 34, Jugoslavija. Topli pozdravi—

Iz zlate Kalifornije pošilja Ivan Zalaznik tople pozdrave vsem prijateljem v Clevelandu.

Izgnubljen denar—
V nedeljo zvečer je bila izgubljena večja vsota denarja od E. 64 St. do Grdinovega keg-ljišča. Pošten najditelj je prosen, da vrne denar proti primerni nagradi v uradu tajnika SND na St. Clair Ave.

Odbor za spomenik na Waterloo—
V soboto ob pol osmih se bo vršila seja odbora za spomenik vojakom v SDD na Waterloo Rd.

Za zabavo in pouk—
Kdor hoče malo zabave, pa morebiti malo pouka, naj bere na drugi strani pismo Clevelandčana begunce.

K poročni slavnosti—
Mrs. Mary Kastelic iz Kenosha, Wis., je prišla na svatbo Mr. Rudolpha Razinger, sina Mr. in Mrs. Razinger, 1350 Russell Rd., ki se je vršila zadnje soboto. Za časa bivanja tukaj se nahaja pri omenjeni družini. Zenin je dobil pred kratkem častni odpusti iz armade, kjer je služil 4 leta in 3 mesece, od tega 21 mesecev onstran morja. Mrs. Mary Kastelic je doma od Sv. Križa na Gorenjskem in pozdravlja vse svoje prijatelje v Clevelandu.

Maša zadusnica—
V četrtek ob 7:45 bo v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Anton Jerina.

Najdeni ključi—
Včeraj je bilo najdenih nekaj ključev na St. Clair Ave., kdor jih pogreša, jih lahko dobi nazaj pri Johnu Stefe, 5512 Carry Ave.

Ob drugi obletnici—
V cerkvi sv. Jeronima bo v petek ob pol sedmih maša za pokojnega Jack Mausar ob priliki druge obletnice njegove smrti.

Nova perioda za žganje—
Od 6. do 25. maja je v veljavi 42. perioda za žganje. Na svojo karto lahko dobite en kvort, eno petinko ali dva pinta žganja.

Darovi za begunce

V našem uredništvu so darovali za begunce sledeči: Neimenovana iz Barbértona \$10 in za bogoslovce v Parraglia pa tudi \$10; po \$2.00: Mrs. Spran, 17822 Marcella Ave. in John Zibert, 1008 E. 63 St.

Najlepša hvala vsem skupaj in priporočamo še drugim, da bi darovali po svoji moči.

Churchill so zdravniki ukazali oddih
London. — Winston Churchill je zadnje čase precej rahlega zdravja. Njegovi osebni zdravniki so mu ukazali da mora na oddih. Danes so bo podal na Holandsko, kjer bo obiskal kraljico Wilhemino. Spremljala ga bo Mrs. Churchill in hi Mary.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription rates: United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

Stari in novi red

Tisti Boštjančič, ki ni hotel naše nagrade in se je branil, da bi šel občudovat Titov paradiz, se spet brani v "Enakopravnosti."

B. nam pripoveduje o nekem spisu: "Masonstvo v Bratislavi." Tu mu že dalj časa moti spanje. Trdi da mu s tem v zvezi nismo odgovorili na neko vprašanje.

Pa nikar se naj nas tovariš Bostjančič ne boji! Kaj bi imel tak strah radi tistega članka, kjer smo povedali, da bo marsikak komunist in komunističen sopotnik obžaloval, da je s svojim totalitarističnim naukom delal proti načelom ameriške ustave.

Naj se poslovimo danes od njega v ugotovitvi, da ni pokazal kljub vsem naporom prvo nobenega fašističnega načela, ki bi ga A. D. branila ali zagovarjala, še manj seveda dokazal.

Najprej ugotovimo, da so nekatere stvari, ki se ne spreminjajo, ki so stalne, večne. So resnice, ki ostanejo vedno ene in iste, če se tudi vse okrog njih menjava.

Tako si stojita nasproti dva sveta: Svet stalnih resnic in svet, ki se spreminja. Svet stalnih resnic ni čisto mrtva, svet, ki te stalnih smernic življenja ne mara in jim nasprotuje.

O tem stalnem redu mi kristjani nič ne dvomimo in poljudujemo tiste, ki se brezuspešno trudijo, da bi ga prevrnili. Ločimo pa dobro ta stari stalni red od sedanjega človeškega družabnega reda, ki se spreminja in mora spremeniti.

milujemo tiste, ki se brezuspešno trudijo, da bi ga prevrnili. Ločimo pa dobro ta stari stalni red od sedanjega človeškega družabnega reda, ki se spreminja in mora spremeniti. Tega mi ne zagovarjamo. Mi vidimo v njem nešteto krivic, ki pritikajo malega človeka.

Komunizem hoče nov red, kjer ni odgovornosti pred Bogom, kjer človek ne prizna nobene stalnosti. Komunistični hoče družabni red totalitarizma, kjer je država vse in človek le termitska mrvljica brez pravic.

Ločiti moramo tedaj dobro: So stvari, ki naj se spreminjajo, kdor hoče reform, kdor hoče nov družaben red, smo pa nasprotni vsem, ki hočejo nov red v komunistični družbi.

V tem je naše nasprotje do komunizma. Zato obsojamo delo sopotnikov komunizma, ker vemo da je bolj ali manj zavestno delo za slabo stvar. Kaj pa bi to naše nasprotovanje komunizmu imelo opraviti s fašizmom, resnično ne vemo in tudi ne moremo zvedeti od svojih nasprotnikov.

BESEDA IZ NARODA

Partizansko pismo — iz Amerike

Begunska na Koroškem je dobila od svojega brata znanega Clevelandčana pismo, ki ga spodaj pridružujemo. Izgubila je sina domobranskega oficirja, v civilu profesorja. Padel je v roke partizanskim krvnikom.

Pismo je tako jasna slika "naprednega" Slovenca v Ameriki, da bi bilo res škoda, če se ne bi ohranilo v spomin na ta rod svobodomiselnih. Siti so, prevzetni, domišljivi, svobodomiseln in v svobodno neumni. To je tip vernikov v "napredni" tisk, pa če jim ta prinaša še take bedastoče in če jih ima še tako za noreca.

Da si morejo naši čitatelji napraviti pravo sliko o visokem stanju izobrazbe in srčne kulture takih naprednjakov in vseznalov, objavljamo pismo dobesedno kot smo ga prejeli brez vsake spremembe, da tako ne pokvarimo kake visoke partizanske misli in se glasi:

Cleveland Ohio 12. Decembra 1945 "Tukaj se nam čudno vidi da si moža pustila in ste same pogbele brez njega. Vi ste se borili za Rožmanovo premoženje in katoliško svoje pa ste pustili nakahli Zadnih 25 let ni bilo v Jugoslaviji nobene vlade. Slovenec in Hrvat je vladal nadškof Rožman, Srbe in ostale pa Grški nadškof seveda tega vam niso povedali katoliški lopovi. Ali čeli svet je videl kaj se godi. Ta dva človeka sta bila zmajir v laseh kateri bo vladal celo Jugoslavijo kadar se je vojna začela sta ta dva lopova dala Jugoslavijo Nemcem kadar je ljudstvo videlo kaj se je zgodilo je zapuilo No, in se začelo boriti proti nemcem. Draja Mihaljevič je sestavil svojo armado kadar je Amerika in ingland videla da Mihaljevič dela za kralja in da bo v Jugoslaviji tako kod je bilo poprej, je Amerika in ingland

odstavile Mihaljeviča in postavile Titota v Jugoslavijo. Pa ne Rusija kakor vam pridgajo farji

Druge vere uprašajo katoličane kako je to da se vi morate Boga bati od zibelke do groba. Koga so pa vendar naredili. Vidiš tako so zapeljani naši ljudje. Kadar so naši videli da tega je že zadosti so se ljudje uvdinili na noge in zahtevajo preobrat. In ti si potegnila svojo famljo da se borijo proti svojemu narodu za italijansko vero katera je oraubala celi svet razen Nort Amerike. Naj pridejo tam rdečkarji ali kdor hoče slabše ne more bit kakor je blo. Tito raura cerkve ljudstva ne more kjer je že obraubano od katoliške vere zato je bil prisiljen iti v cerkve in krasti škerli kjer družega ni v cerkvi da bi mogel človek ukrasti razen ene par klopi katere so farani naredili ali pa kupili in plačali. Potem so pa mogli še plačat katoliški veri ako so hoteli sedeti na njih. Da Amerika podpira Titota je oči vidno kjer v Jugoslavijo se lahko pošle že dva meseca enajst (11) funtov v italijo po 4 in sedaj pa v avstrijo pa po 5 funtov kako pa je to da je večni bog dal brez vercem v ameriki toliko da stran mečema a Vam katoličanom pa samo pečen krompir sedaj imate Večnega boga pred seboj krala zaseboj na sredi ste pa Vi katoličani lačni in ste prisiljeni obrniti se k brezvercem v Ameriko. Tukaj smo vsi partizani naši otroci niso krščani. Toliko da boš vedla. Mi tukaj vejmo da vsak katolican mora nositi faklo pred seboj da vidi kam naprej kadar najbolj sonce sija. Drugi visoko šolci so šli k partizanom kako je pa to da je tvoj visoko šole šel Rožmana branit ko nisi ti vedla kaj je prav kako pa to da ni tvoj sin visoko šole vedel. Pojdi nazaj k možu ako vas bodo partizani kaj napadali daj jim to pismo brat in reci da niste vedeli od sedaj bo drugače.

Tončka Jevnik.

O farmarstvu na Hubbardu

Madison, O. — Pomlad je tukaj in z njo pa so prišla tudi težka pomladna dela, ko je treba zemljo obračati okrog. Saj ni samo, da bi sedel na traktorju in jo obračal s plugom, treba je prijeti tudi za motiko in se z njo premetavat po njivi od jutra do večera.

Poleg vsega tega pa mora imeti farmar tudi dober razum, saj reče, da se razume na kmetijstvo, da ve, kdaj in kaj sejati in saditi. Ne zdostuje, da bi človek samo lomastil po njivi, ampak mora vedeti kaj prav za prav dela, če hoče biti uspešen in da bo imel v jeseni kaj spraviti pod streho. Poleg dela na farmi pa je treba pripravljati še številna druga dela, kajti, ko pride kmet zvečer utrujen domov s polja, pa je treba doma prijeti za druga domača dela kakor krog živine, krave je treba pomlcati in je še vse polno drugega dela, ki ga čaka in katerega je treba opraviti.

Na farmi ni kot v mestu, ko se po končanem delu 8 ali 10 ur v tovarni pride domov in usede k polni mizi, kjer mu je dobra in skrbna žena pripravila kar najbolje more. Po večerji pa gre lahko malo v pivnico ali pa v gledališče, na farmi pa kaj takega ni, ampak je treba kar naprej drveti za delom, kajti na farmi ni delo nikdar skončano. Farmar mora biti vedno čuječ, ko se krava pripravila za telitev, prečuje farmar marsikatero noč. Na utrujenost ne sme misliti in sam na se in mora vedno skrbeti, da danes naredi kar največ more, da ne bo preveč ostalo za jutri. Kdor pričakuje na farmah lahko življenje, tak se moti in je boljše znanj, da ostane

V spomin moji materi

Oh, koliko število let je že preteklo odkar so položili tvoje blagb telo v prerani greb. Toda spomin na tebe čez vse ljubljena zlata mamica pa mi je živo ostal v spominu in ne bo nikdar pozabljen dokler tudi po mene ne pride bela smrt. Spominjam se, kako si trpela in se žrtvovala za nas, ker si bila revna. Očeta nam je pobrala

smrt, ko je bil star komaj 40 let. Na petek je zbolel in ob tednu je že ležal na mrtvaškem odru. In mati pa je ostala sama s petimi nepreskrbljenimi malimi otročiči brez vskeh sredstev. Tudi ni mogla pričakovati odkje kakšne podpore.

Sama si sirota delala in služila sebi in nam otrokom vsakdanji kruh. Kolkrat te vidim v duhu, kako so ti solze zalivale oči, ko smo te otroci prosili kruha, katerega pa nisi imela. Srce se ti je trgalo žalosti. Toda prenesla si vse in pretrpela in nas vse kljub revščini vse počteno odgojila. Zivelas si z nami in se veselila z nami, kadar smo bili veseli. In zalovala si z nami, kadar se nam je godila krivica, ker so nas bogatejši zaničevali in zavidali, kot je to že povsod, da revnega vse zaničuje. Ko pa si nas postavila malo na noge in smo odrasli, tedaj pa smo se razkropili po vsem svetu iskat in služiti si kruha.

Spominjali smo se te in še bolj smo se zavedali, ko smo enkrat prišli bolj k pameti, kako dobro in blago mamino srce smo imeli. Šel otrok pač ne more nikdar povrniti materi, kar je ona reva zanj prestala in pretrpela.

Draga moja mamica, sama sem še ostala od vse naše družine. Ošla si v večnost ti in prav tako tudi moji bratje in sestre. Ko bi bila jaz le še toliko srečna, da bi vsaj enkrat mogla obiskati vsaj gomile, pod katerimi počivajo ljubljena bitja. Toda nimam nobenega upanja, da bi mi ljubi Bog naklonil toliko milosti, ker sem predalec od svojih dragih. Toda upam in prosim Marijo, da be se vsi skupaj sešli v boljšem svetu in si tam podali roke. Dal Bog, da bi bila uslišana. Spominjam se te mati, kolikrat si nas pripravljala v varstvo Mater božji, da naj nas Ona vodi po pravi poti. Počivaj mirno draga maica in Bog in Marija naj te čuvata.

Kot sem že poročal, bodo postavili tudi novo in večjo katoliško cerkev, ker sedanja je v resnici že premajhna. V North Madisonu na 20. cesti bodo odprli tudi novo trgovino za prodajo avtomobilov, katere vrste avte bodo tu prodajali pa mi ni znano. Tudi "drive - in theater" je že zgotovljen in bo 10. maja že odprt za javnost. To vam je vsestranski napredek v teh krajih.

Oni dan so me obiskali prijatelji iz 64. ceste iz Clevelanda, pa je John Trček takoj opazil nekaj novega, ko je videl, da imamo strešne žlebove kar lepo položene po tleh pod kapom in s tem je prihranjeno veliko delo, ko ni treba postavljati lestve krog in krog, kadar je treba žlebove čistiti. Jaz vedno tako skrbim, da si delam življenje kar najbolj lahko morem, zato se pa vedno kaj novega izmislim. Obiskal nas je bil tudi Kerin in njegova hčerka. Hotela sta videti novo kapelico in ko si jo je ogledal, me vprašal, kje je svetnik, sem mu povedal da ga ni doma. Poklonil se je in odšel.

Oni dan sem jih pa jaz obiskal in tudi našega prijaznega Seliškarja, kjer so mi postregli z najboljšim ohajčanom, ki je pa že tako dober, da mu ni para. O, ko bi jaz imel takega doma, to bi bilo veselje, niti na smrt se ne bi domišljaj. Tako mi pa samo tista roji poti, ko pride kmet zvečer utrujen domov s polja, pa je treba doma prijeti za druga domača dela kakor krog živine, krave je treba pomlcati in je še vse polno drugega dela, ki ga čaka in katerega je treba opraviti.

Na farmi ni kot v mestu, ko se po končanem delu 8 ali 10 ur v tovarni pride domov in usede k polni mizi, kjer mu je dobra in skrbna žena pripravila kar najbolje more. Po večerji pa gre lahko malo v pivnico ali pa v gledališče, na farmi pa kaj takega ni, ampak je treba kar naprej drveti za delom, kajti na farmi ni delo nikdar skončano. Farmar mora biti vedno čuječ, ko se krava pripravila za telitev, prečuje farmar marsikatero noč. Na utrujenost ne sme misliti in sam na se in mora vedno skrbeti, da danes naredi kar največ more, da ne bo preveč ostalo za jutri. Kdor pričakuje na farmah lahko življenje, tak se moti in je boljše znanj, da ostane

vestu. Taki ljuje, ki od jutra do večera tišče v zemljo že nekako izhajajo, drugače pa ne. Taki ljudje kot sem jaz, ki bi se samo sprehajali v senci in pa držali čopič v rokah, pač niso za kmete in bodo bolj težko izhajali. Zato pa meni prede vsak dan slabši. Ko komu povem, da barvam, se mi kar začudi, ko vsak ve, da je že vse nič kolikrat prebarvano.

Zato pa še zmeraj trdim, da je kmečki stan od muh. Mnogi v mestu mislijo, samo da je na farmi pa bo vsega dovolj, taki ljudje na trdo farmarsko delo niti ne mislijo. Zato sem pa že večkrat svetoval, da kdor misli iti na farme, da naj sam sebe dobro presodi, če bo sposoben za tako delo in garanje, da ne bo pozneje godrnjal. Nekateri tudi mislijo, da je Madison malo predalec od Clevelanda, a le vedite, da če se naselita kje blizu mesta in med tuje ljudi, da ne boste zadovoljni. Tukaj pri nas v Madisonu je pa vse tako lepo domače, saj bo že skoro vsaka druga farma kmalu slovenska, da se človek res počuti doma. In to je menda tudi edina slovenska naselbina, ki bo res tudi napredovala. Kdor se misli preseliti na farme, mu ne bo škodilo, če si naprej ogleda naše kraje, ker mu ne bo žal. Tukaj imamo izvrstne šole in višjo šolo, v North Madisonu bodo že itak veliko šolo še povečali. To je pač dober dokaz, da v teh krajih stalno napredujemo.

la kam vsesti, kadar pridejo nam na obisk. V nadi, da moja skromna prošnja naša šana, vas prav lepo pozdravljam.

Frank Leskovic.

Kaj berem

Piše L. Debeljak "V neki stari cerkvi je stala predstavljajoča razne življenjske poklice. Tu stoji papirski polnem ornatu in ob njegovih nogah besede: "Učim vas v Zraven stoji cesar s kromom na glavi in z žezlom v roki in njegov napis: "Vladam vas vse." Tam vojskovodja s slonom in mečem, ki oznanja: "Bravni ste vse." Poljedelec s plugom in boko brazdo s plugom in njegov napis: "Živim vas vse." Spodaj stoji hudobec, ki se zanija in smeje, rekoč: "In jaz pridem po vas vse, ako ne izpolnjujete svoje dolžnosti."

Kako pomembna je ta slika! Če si cesar ali kmet, ali pa jo dolžnost pač moraš izpolnjevati. Zemsko življenje v kateri gledališki predstavi, je Bog vsakemu človeku in svojo vlogo. Ne sme si izbrati, a igrati jo mora do konca. Če igraš cesarja, te morajo zvižgati; če igraš čevljarstvo, vajuca, ti ploskajo — če si bo igraš.

Ne pozabi: Odloženo dolžnost vedno težje, kakor če se opozovi ob pravem času; od ure do ure postaja strašnejša in v gova grozeča podoba pokornosti vsako razvedrilo. Nič ne pozabi enostavnega življenja: "Najprej dolžnost, potem razvedrilo!" Pri mladih ljudeh pride najprej vrto zabava, potem velik dolžnost, kje dasleč zadaj dolžnot.

Imaš dolžnosti do Boga, bližnjega, do Cerke, do svoje domovine. Mogoče se ti zdijo stavek, ki ga tukaj pišem, trd, toda takšno pojmovanje pristojno vsakemu poslovalcu človeku. Nisem zato na svojo zvesto izvršujem svojo dolžnost, kar Bog zahteva od mene. To je edina pot do sreče.

Vse, kar je v nebesih večni zemlji, je podrejeno večni volji. Zakoni narave ponavljajo brez izjeme tel in čni volji. Samo človek in njegov moran slediti božjim zakonom. Bog je dal človeku svobodno voljo in s to se mora vedno zoperstavljati božji volji. Toda če noče tavati v tem, se upropasti, mora prav tako slediti božjim postavam, kar najmanjša travica ali listič izvršuj torej najmanjšo dolžnost, vedno neznatno dolžnost, največjo vestnostjo in hosi den najlepše hvale.

Točnost je nekaj zelo važnega. "Vse pustiti, kar ne določen čas, vse pripraviti pride za to določen čas." Izpolnjuje to enostavno pravilo, bo pravočasno izvršil, se mu naroči.

"Točen biti"; dve besedi izmerne važnosti za življenje. Zaveš v izpolnjevanju dolžnosti dan na dan, kakor nam priliki, vreden tudi v najmanjših ših rečeh, pridno delati, če te nihče ne vidi — ali je kar te dela večjega poštenja, sti in ti pomaga, da postane blag človek?

Vsaka ura te rani, če pa te usmrti — stoji napredno na neki stari uri.

Ne odlašajte! Nabavite si BESEDNJAK DR. KERN... dokler je še zaloga. Naročite ga lahko v našo hišo upravi. Pošljemo vam po pošti, če pošljete \$5.00. Naslov: Ameriška Domovina 6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, O.

Turjak

desa in se s zmagami vračali domov. Ni ga pa bilo med njimi, ki bi za svoje zveste dal življenje.

Poslednji poveljniki Turjaka so si segli v roke in odšli med fante.

"Amenestija, če se predaste!"
Fantje so obsuli komandante.

"Ne bomo vzdržali! Na razvalinah jih je vedno več."
"Ustavite streljanje!" je bilo povelje.

Fantje so neradi ubogali. Začuden so se spogledali.

"Poiščite bele zastave!"
"Gospod, nikar!" je nekdo prosil.

"Junaki! Storili smo svojo dolžnost, da, več kot dolžnost. Če nismo uspeli, ni naša krivda. Vsi veste, da bo v kratkem zmanjkalo streliva, ker skladišče gori. Poleg tega se ogenj naglo širi."

"Junaki! Zahvalim se vam, da ste vestno izvrševali povelja. Poslušajte tudi to — zadnje in najtežje povelje: Odložite orožje!"

Za droben hip je zavlada molk. Nihče se ni ganil, nihče ni odložil orožja.

"Odložite orožje! Samo na ta način jih bo nekaj ostalo živih. Odložite orožje — gremo na pogajanja s sovražnikom, ki pa je naš rodni slovenski brat. Brat bo bratu prizanesel. Poleg tega imamo njihovo častno besedo o amnestiji."

"Vam ne bodo prizanesli," je vpadel mlad fant.

"To ni važno. Važno je, da se predamo kot urejena vojska. Zato vas prosim odložite orožje."

Nihče se ni ganil. Poveljnik je povzdignil glas: "Eno pa si danes prisegimo pri vsemočnem Bogu, pri naši skupni borbi in našem prijateljstvu!"

Če bi sovražnik, naš brat, tudi zdaj prekršil slovesno dano besedo o amnestiji in bi se komu med nami skrivil las — tedaj presegamo pri vsemočnem Bogu, da se bodo tisti, ki bodo ostali živi, kot eden divgnili in nadaljevali borbo proti verolomnemu sovražniku in ne bodo nikdar več verjeli njegovim obljubam. Junaki — ali mi prisegate?"

"Prisegamo! Tako nam Bog pomagaj!" so dahnil fantje. "Zdaj odložite orožje."

Nekdo je odvil zapirac pri strojni in ga vrغل skozi okno.

"Ne fantje! Ne uničite orožja! Sovražnik naj vidi, da se predajamo kot redna vojska."

Nekdo je na povelje prinesel belo rjuho, jo nevezal na drog in pomolil skozi okno.

Iz vseh delov gradu so se istočasno pokazale bele zastave. Ene na dvorišče, druge na zunanjo stran gradu.

Predaja sovražniku — ne predaja rodnemu bratu, ki je garantiral življenje vsakomur.

Toda streljanje še ni ponehalo. Sovražnik ni zaupal rodnemu bratu. Dokler niso prav pred grajska vrata zapeljali savejski tanki, so streljali. Nato se šele počasi utihnili.

Bilo je devetnajstega septembra devetnajst sto tri in štiridesetega leta, ko je ura kazala dvajset minut čez eno.

"Drug za drugim naj gre skozi vrata!"

"Kdor pride z orožjem, bo ustreljen!"

"Roke gor, sicer te ustrelim!" so vpili rdeči na razvalinah.

Plaćajte račune za plin, elektriko in telefon pri nas. Money Order postrežba od \$1.00 do \$10,000.

Mihaljevich Bros.
6424 St. Clair Ave.
(2. & 8. each month)

Otroku —

Če bi ti vedel, otrok moj, ki komaj si življenja luč zagledal nad seboj, kako so njene roke trudile so s teboj. V odgovodi tihi le zate kovala je ure bogate, a sebi bridkost in skrbi je predla vse dni in noči.

Če bi ti vedel, otrok moj, kaj vse na tem svetu si ji najdražji zaklad in pokoj, vse bolj bi jo cenil in ljubil, srce bi ti v strahu drhtelo, da bi bi je prežgodaj na zgbil, A daljno še vse ti je tuje kar mati za tebe žrtvuje.

Če vedel bit to, bi šel po kolenih za njo, nekče, ko boš daleč od nje, In romal bi dan in noč, da videl samo še enkrat bi ugašajošči oči utrinek zlat, bi jo gorko prižel na srce te njene trudne roke.

Poslala Tončka Jevnik.

Brooklynčan piše

Brooklyn, N. Y. — Priloženo prejmete naročnino za list Ameriško Domovino, ki mi jako ugaja, ker piše neoziraje se an levo ali desno, ampak tako kot mora vsak treznomislec človek misliti, da je prav.

Iz pism, ki jih dobivamo iz starega kraja se da malo preštudirati in potem pa vzamem še list v roke in takoj vem, kje smo. Pred dnevi sem prejel pismo iz Domžal, v katerem mi opisuje, kako delijo tam. Vozove okrasijo kot bi šli po balo (baliž), po hišah razobešijo zastave in ko je konec delitve, se zberejo na gotovem posestvu, kjer je potem rajanje in druga zabava. Če hodiš v cerkev, boš za gotove stvari, ki so na karte, čakal in čakal, če si sploh toliko srečen, da boš karto dobil. Vsek mora tudi po nekaj ur na teden delati za državo, mladina pa ob nedeljah dopoldne (da ne more k maši). "Vera je prosta . . .", smo večkrat brali v Glasilu K. S. K. J., ko je bil še Mr. Zupan urednik, sedaj je malo boljše v tem pogledu. V Domžalah, kjer so katoličani postavili šolo, učijo verouk le v župnišču . . . Lepa prostost! Tisto ladjo, ki se je bila potopila so menda dvignili in so v Jaršah sušili blago. V naši ulici niso dobili ničesar od tistega blaga, pravi pismo. (So menda preblizu cerkve) itd.

Torej, take reči beremo iz pism, ki nam jih pišejo naši ljudje iz naše žalostne rojstne domovine in po vsem tem pa naj bi se tukaj še navduševali za tako svobodo, ki je danes v Jugoslaviji. — Naročnik.

Iz dežele Titove strahovlade

Pismo iz Trsta v začetku aprila

"Načrtno proletariziranje prebivalstva"

Komunisti v svoji propagandi širijo med ljudstvom nazor, da je treba pač potrpeti, ker da oni pripravljajo lepšo in boljše bodo prebivalstvu. Toda ljudstvo zavrača to misel, ker pravi, da za boljše življenje v Jugoslaviji ni treba komunizma, ker so v prejšnji Jugoslaviji ljudje mnogo boljše živeli, kakor pa se to sedaj obeta pod komunizmom. Celo tisti, ki so v začetku bili miljenici novega režima, to so delavci, danes kolnejo ta režim. V Trbovljah danes rudarji pravijo, da resnično zelo mnogo zaslužijo — delavec zasluži mnogo več kot pa zdravnik ali pa uradnik — toda vse to mu

nič ne pomaga, ker za prejeti denar ne more ničesar kupiti. Jeseniški delavci so danes mnogo bolj nezadovoljni kot so bili kdajkoli poprej. Zaslužek je večji, toda nikjer ni ničesar moči kupiti in komunistična stranka že prihaja na dan z zahtevami za svojo strankino blagajno. Lepi delavski domovi v Trbovljah in na Jesenicah so prešli v last komunistične stranke — seveda po "soglasnem" sklepu delavstva samega Delavstvu se z velikimi plačami daje vtis, da je prvi činitelj v državi, dejansko pa je brez političnega in gospodarskega vpliva — ubožno prav tako kakor ostalo prebivalstvo. Služiti mora le diktaturi oblastnikov, ki delajo na ukaz Moskve in iz slovenskega naroda ustvarjajo samo oporišče za prigodo, ki se končno ne more zaključiti drugače kakor se je Hitlerjevo.

Med ljudstvom samim pa se izvaja proletarizacija na najbolj okrutne in brezvestne načine. Izgleda, da si je režim nadel nalogo da v nekaj mesecih državljani ne smejo ničesar več posedovati. Komunistična stranka po Ozni ropa ljudem vse kar imajo in sicer se to izvaja na razne načine. Najbolj uspešno sredstvo pri tem so takozvana ljudska sodišča, ki

komunistični diktaturi, proglašali za izdajalce in kolaboracioniste in jih obsojali zlasti zato, da so jih lahko oropali. Vendar je še ostalo nekaj ljudi, ki so nekaj premoženja še imeli in tudi te je bilo treba oropati. Tako so začeli goniti pred ljudska sodišča takozvane vojne dobičkarje. V zadnjih mesecih je bilo v Sloveniji obsojenih zelo mnogo ljudi na ogromne vsote denarne kazni, češ, da so vojni dobičkarji. Med temi obsojenci je največ tistih, ki so med vojno OF in Titovo vojsko z denarjem podpirali. Sedaj pa morajo izginiti, oziroma svoje premoženje oddati komunistični stranki in njenim agentom. Trgovci in obrtniki so obsojeni na milijonske zneske kazni in ker tega noben ne zmora, mora sam zaprositi, da ga država podrži. Podjetje ali imovina mu je odvzeta in vodja obrata postane "delegat," ki je komunist in ki mora biti za svojo strankarsko pripadnost primereno poplačan.

To ropanje se izvaja na vse mogoče načine. Ozna po svojih agentih ugotovi, kdo ima še kaj premoženja in kdo ima še staro varje, kjer je še nekaj primerov kosov. Ozna pride in lastnika doma aretirajo in ga odnese v zapore. Nekaj ur nato pride že druga skupina Ozne in stanovanje ali obrat docela izropa. Zgodilo pa se je že, da je bil aretiraneč čez nekaj dni izpuščen iz zaporov, ker mu ni bilo mogoče dokazati krivde. Toda doma ni ničesar več našel, ker je že vse pobrala Ozna. Če si je drznil, je šel zahtevati pobrano nazaj, toda dobil ni ničesar več, ker so Oznovci že vse raznesli in pokradli.

"Kako delajo ljudska sodišča" Vsi ti "vojni dobičkarji" pridejo pred takozvana ljudska sodišča, ki so poprej že sodila "vojne zločince" in "izdajalce." V Ljubljani zaseda sedaj to ljudsko sodišče v franciškanski dvorani. Tam se obtoženec lahko zagovarja in privede tudi svoje priče. V dvorani je precej ljudi. Med te poslušalce pa posadi Ozna svoje agente in sicer na točno preračunana mesta. Če se kakšna priča oglasi v prid obtožencu, tedaj se iz določene kota oglasi agent Ozne in začne groziti njemu in še drugim in začne ljudi zmerjati z reakcionarji in izdajalci. Na drugi strani dvorane mu pritrdi najeti Oznovski agent in tako dalje in ljudje, ki bi se mogli pričati proti obtožbi, hitro v strahu utihnejo in "vojni dobičkar" je seveda obsojen na tako zaplembo premoženja kakor je to v naprej določila Ozna.

Tako je bila v Sloveniji obsojena že cela vrsta ljudi, ki so bili med vojno zvesti podporniki OF in partizanstva, toda sedaj jih je ista fronta potisnila lepo med proletarce, seveda proti njihovi volji in v njihovo veliko razočaranje. Komunizem ne potrebuje zadovoljnih in poštenih trgovcev in obrtnikov, ampak mora ustvariti predvsem sužnje takega gospodarskega reda, ki bo tudi v tem delu Evrope komunizmu omogočil izvedbo svetovne revolucije.

"Darila Rusije Albaniji." Velika voditeljica vseh priprav za izvedbo vseh komunističnih načrtov pa je Sovjetska zveza. Sovjetsko zvezo je treba poveljevat do nebes in vsemu svetu dokazati, da je Rusija velika prijateljica vseh "svobodoljubnih, naprednih" itd. narodov. Rusiji je zato treba delati reklamo z vsemi sredstvi.

Tako se je zgodilo, da je imela Jugoslavija v jeseni že nekaj sladkorja od lastnega pridelka. Eaje je bilo sladkorja toliko, da bi prebivalstvo lahko živelo s tem sladkorjem nekaj časa. Toda tisti čas je sovjetska vlada rabila nekaj za svojo propagando v Albaniji. Zato je bilo sklenjeno, da bo sovjetska vlada poslala Albaniji jugoslovanski sladkor, kot velikodušno darilo vseh narodov velike sovjetske zveze. Tako so iz Rusije poslali v Beograd nekaj tisoč praznih zabojev z donečimi tiskaninami na-

DELO DOBIJO

ŽENSKÉ ZA DELAVKE HIŠNEGA SNAŽENJA

od 5:00 zv. do 1:40 zj. 5 večerov v tednu \$34 na teden v mestu

Zglasite se na Electric Building 700 Prospect Ave. Room 901 Women's Employment Office

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

(x)

Ženske za čiščenje

Dnevno delo polni čas od 6 zjutraj do popoldne Stalno delo Zglasite se v Employment office, 5 nadstropje

Wm. Taylor Sons & Co.

(96)

Delo dobi

Išče se ženska za splošna hišna dela enkrat na teden. Vprašajte na 478 E. 152. St. (93)

MALI OGLASI

Furnezi

Novi furnezi za premog, plin, olje, gorko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$15 premenjamo stare na plin ali olje Thermostat

Chester Heating Co.

1193 Addison Rd. ENdicott 0487 Govorimo slovensko (x)

GARANTIRANO popravilo na vašem šivalnem stroju po veteranu, ki ima 14 let izkušnje. Če pricemo na dom \$1.00. Zvečer in v nedeljo \$1.25.

ALLIANCE SEWING MACHINE

15823 Arcade Ave.

Slovensko-ameriška Kuharica se sedaj dobi v Clevelandu

Dobite jo v pisarni August Kollander, 6419 St. Clair Ave. ter pri Jožetu Grdini, 6113 St. Clair Ave. Oba imata knjige v zalogi in bosta rada postregla rojakinjam, ki želijo imeti to lepo, veliko in koristno knjigo. (Mon.Wed-x)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša na 19319 Kewanee Ave. Pokličite Matt F. Intihar 630 E. 222. St. IV 2644 ali IV 0678 (93)

Oprema naprodaj

Naprodaj je oprema za restavracijo in konfekcijsko trgovino prav poceni. Oglasite se na 5421 Stanard Ave., blizu E. 55th St. in St. Clair Ave. ali pokličite HE 5451.

Naprodaj

Proda se sadike paradiznikov in kapus (tomato and cabbage plants) Pokličite WICKLIFFE 650 J. Tudi pripeljemo na dom. (93)

V nedeljo 12. maja bo

Materinski dan

Razveselite svojo mamico s šopkom cvetic, za kar vam bo jako hvaležna.

Pri nas imamo polno zalogo izbranih cvetic za Materinski dan. Dobite cvetlice lahko sveže ali pa umetne.

Ako želite cvetlice za Materinski dan, se oglasite pri

CHARLES & OLGA SLAPNIK

CVETLIČARNA

6026 St. Clair Avenue

Express 2134

ZIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Dvorana strmi in čaka. Šajhajul Suakli gleda obtoženca sila prijazno, upirajoč vanj svoje največje nade; gelemi Kerub se mu pa malone nasmehe in si nekoliko odmakne sedež, kakor bi mu hotel ponuditi prostor pri zeleni mizi. Vse, vse, samo da jim kaj ne prekriža.

"No, kajne, tebi je tudi znan tisti nesrečni slučaj suna Sukuma?"

"Da, vse mi je znano."

"No, kar povej od kraja, kako je bilo."

Obtoženec je povedal vse, približno isto kar je izpovedal tam doli. Potem o simbi, Razklanem hribu, šajšanu Gunti, na vse je odgovorjal točno, ničesar zanikal, vse, vse je jemal nase. Sicer je tudi krenil s pota, tu in tam načenjal stvari, ki niso povsem soglašale z vprašanjem, toda gospodje so te stvari lepo sproti podušili, da niso mogle zbujsati pred zbranim svetom nikakih dvomov. Ko so pa zadeli ob bombe v šolskem posloppju, se je pa čudno zataknilo: z nasmeškom na ustih je gledal obtoženca sodnike. In dalje: požigi na Pogorju, po Milavi, v Svitano, v Nedelji; bombe vsepovsod, zaroto po vsej zemlji. Ne, obtoženec o vsem tem nič ne ve, ne odgovarja na nobeno vprašanje več. No, ne stori nič, o tem bodo govorili drugi. Sodniki so z obtoženecem zadovoljni in šajhajul mu prijazno namigne, neje sede.

Zatem so prišli na vrsto pogorski; Odrinov Tilen, Murnov, Gabrov, Strajnarjev. Obtoženca veli, da so bili v zvezi z razbojniki ter se v ostalem uporobe vedli, še celo uklenjeni brcali šajmule in uganjali nezasišane stvari. Vse to je treba točno pojasniti javnemu svetu, ki naj potem sodi. Zasiševanje teh se je dokaj zategnilo, ker je bilo treba prav po sili vleči iz obtožencev vse tiste niti in prikrite zanke, ki so spajale tajna pota tolovajev s pogorskim svetom. Šajhajul je bil že kar izmučen. Kerub tudi. In ko je bilo slednjic vse to dognano, pa pade kakor plunec iz dvorane nesramen medklic.

Zakaj so jetniki tako strašno zdelani? Kaj so počenjali z njim v Saluj-harumu? — To

bi rad vedel neki predrznež. Dvorana je kar onemela, potem se pa zgražala proti predrznežu. Saj to je nezasišano. Je javno sumničenje, natočevanje sodne oblasti! Ven z nesramnežem! Gomba je pa še glasneje tirjal odgovor na svoje vprašanje, dokler se ni zganil sodni stol. Šajhajul Suakli je dal z roko znak, naj dvorana prisluhne. Potem se je dvignil in rekel, da je pripravljen spoštovati javnosti tudi to pojasniti, ker je primoran spričo nizkotnega sumničenja braniti ugled in sloves Saluj-haruma. Zatem se je obrnil proti gajbi ter vprašal prijazno, z nasmeškom na ustih naravnost Brana Budina, naj to javno izpove, ali se je godila komu krivica v Saluj-harumu? Mar niso dovolj obzirno in lepo ravnali z njim in z ostalimi jetniki?

Bran Budin vstane. Napeta tišina dvorane. Bran pomišlja, šajhajul Suakli ga venomer gleda, prijazno, proseče. . . . In Bran Budin končno spregovori, v nekoliko polomljeni ligurščini reče:

"Da, tam doli ste z nami . . . lepo ravnali . . ."

Tišina. Živali v gajbi žde negibno; nekateri gledajo v tla, druge skušajo dognati smisel Branovega odgovora. Ta pa narahlo zakašlja, se nasmehe in sede. Šajhajul Suakli se mu skoro pokloni z nasmeškom, potem dvigne glavo, medtem ko se drži ves ostali dvor zares sila resno. Dvorana zaploska, vzklika šajhajulu in njegovemu dvoru, kljubovalno ploska nesramnemu sumničenju Gombe.

Sajhajul se priklanja ter najvi konec obravnave; jutri zjutraj ob tej uri se nadaljuje. Medtem je pa prodrla zunaj kopica ljudji stražnji oklep in se zagnala v stranski vhod palače. — Odprite!" Bili so moški in ženske pa so nemirni rendali vrata. — "Odprite! Odprite!" — Gomba in Azunta sta videla to, ko sta šla od razprave, pa sta se naglo vrnila v palačo. Podala sta se do same uprave jetnišnice. — Ljudi treba pustiti noter, je poudarjal Gomba. Svojeci bodo vendar smeli do jetnikov! — Ne, upravnik tega ne more sam dovoliti, odredbe so zelo stroge. — No, naj gre nemudoma do šajhajula! — Da ne utegne, je hladno odkimal upravnik. — in šajhajul je res dovolil, in sicer zelo prijazno, toda pod takim in takim pogojem.

In spustili sonoter po dva in dva. Najprej sta prišla na vrsto Odrin in Budinka, ker ta dva sta najbolj pritiskala. Globoko na hodniku nekje so ju zadržali, potem pa privedli od druge strani Tilna in Brana. Na prvi hip je izgledalo, da si bodo padli v krčevit objem; toda ne, mednje se je postavila straža, močna kakor zid.

Budinka je uprla pogled v sina, strastno ga je objela z očmi. V samem tem pogledu je bil krik, je bila brezmejna ljubezen. Potem je iztegnila roke, tiste suhe roke proti sinu: "Kje se mudiš tako dolgo, sin moj? Pojdi, ubogi moj, greva domov." Spregovorila je kakor bi ga našla v gozdu kje na samem.

Bran gleda mater, gleda njene koščene roke, in pri prič se mu ulijejo solze po licih. Nikoli ni jokal tam doli, iztegnjene materine roke pa so ga tako čudo premamile.

"Mati!" — "Oče!" — "Sin"

—Križem je hlastnilo troje krikov ob živi zid straže. Toda ni ga omajalo, kajti šajhajul Suakli je bil sila previden.

Odrin in Budinka sta strmelja v sine. Saj končno le ni tako strašno, kot so pravili. Verige, nu, toda sicer sta še kar dobro pri sebi, celo smehljata se. Bog bodi zahvaljen, da le ni hujšega.

"Kako je, Tilen?" vpraša Odrin ginjen.

"Zdaj je že dobro, oče," se nesmehe Tilen. "Mislim, da se kmalu vidimo. Pravijo, da ne bo hudega. Tegale ne bom dolgo več nosil," pridvigne verji.

Odrinu je kar sapo zaprlo. Tega res ni pričakoval. Takoj se je spomnil na zagovornika, ki mu je še včeraj z vso gotovostjo zatrjeval, da bo otel sina iz nevarnih klešč. Res mu je moral nata račun odšteti nadaljnjih pet tisočakov, toda ne stori nič, četudi gre pol grunta za sina. Niti pričakoval ni, da bo branilec toliko dosegel, zdaj pa verjame.

"Ne bojte se, mati," zakliče Bran pogumno. "V nekaj dneh se bo odločilo; kar potrpite, saj hudega ne bo, pravijo. Le trdno se držite, mati, vsi se držite trdno, in grunt naj stoji trden! Pogum, pogum!"

Budinka pomišlja: naj li pove sinu, da ni več vola, in da je morala tudi krava iz hleva. Nu, v ime božje, nič mu ne pove, saj bo videl, ko se vrne. Zanj je šlo iz hleva. Bog daj branilcu sreče.

Upravnik drži v roki uro pa ukaže straži odganti jih, kajti dovoljene minute so potekle. Se cule bi rada oddala Budinka in Odrin, brašno je notri. Dobro. Straža pretiplje in odda jetnikom Zdjaj pa narazen!

Naslednji obisk: Bršlin in Sinja. Privedejo jima Velija in Vida. In tudi ta dva se vračata nekako potolažena pa uganeta, da je branilec res dragocena stvar. Potem pridejo Gaber, Simenca, Muren, Strajnarica in še drugi od Šuminje in od vseh strani. In vsi se mirni vračajo proti domu in nič jim ni žal, da so toliko žrtvovali za rešitev sinov.

Medtem so pa večerne izdaje dnevnikov beležile rodovednemu meščanstvu potek tega dne. Velika pravda potekla v najlepšem redu, so beležili. Obtoženci priznavajo vse svoje delikte, zgolj iz strahopetnosti; nekateri skušajo del krivde prevaliti na druge pajdaše; feji jih bilo! Terorist Bršlin je okrutna, zakrknjena zver, terorist Budin je cinik, z nasmeškom na ustih priznava svoje bestialne okrutnosti. Tisto dekle odgovarja nesramno, vede se uporno, je to dičen cvet tega divjega plemena! — Vse to je stalo močno poudarjeno v listih.

Tretji dan. Obravnava je zavzela širši razmah. Treba je bilo dognati in razgaliti vse neskončno omrežje zarote, ki se je bila razmahnila po vsem ozemlju. Na vrsto so prišli zarotniki iz ostalih predelov Brjanje. Kdo je požigal tu, pepelil tam? Kdo ubijal odpadnike, kdo netil zaroto? — Na vse to je bilo treba odgovoriti in še na marsikaj drugega, kar se ni morda nikoli nikjer dogodilo.

Sicer je bilo že vse to več ali manj dognano, toda javnost naj se prepriča, kako nevarna tolpa sedi tu za ograjo.

Zasiševanje se je vleкло do izčrpanosti. Potem so pa načeli zopet pogorske. Kod se vodile tajne niti in mreže s Pogorja v Milavo in dalje po deželi? Javnost mora to vedeti. Konec koncev je pa treba vso pravdo nekako zaokrožiti, povezati jo v celoto. In tudi to je umel spretno izvesti šajhajul Suakli.

Naslednji dan so prišle na vrsto priče. Bila jih je neskončna vrsta, kar je bilo tudi

čisto pravilno, kajti sleherni stvar je treba ne samo dognati, ampak tudi natančno izpričati, da ne bo nikakih dvomov ne sumničenj. Šajhajul Suakli je pa hotel to ogromno pravdo izredno močno podpreti z dokazi in prisegami, zato je pozval k pričevanju vse tiste, ki so videli zaroto na lastne oči, jo slišali na lastna ušesa, ali jo občutili na lastnem telesu. Pozvani so bili šajmulji in šajšani, obranci, ranjeni ali celo razžaljeni in ponižani. Med njimi je bilo celo nekaj domačih šajmulov. Vsi ti so natančno pričali o zaroti, njenem ozadju in njenih tajnih potih; nekateri so dokazovali svojo izpoved celo z nezaceljenimi ranami, tako da je bil razpršen vsak dom.

Med verodostojnimi je bil pozvan tudi šajmul Slakov Sime. Strumno se je postavil pred sodnike in po vsej priliki kazal vidaz, da je on najverodostojnejša priča. Kmalu se je pa izkazalo, da ni, kajti mlatil je tako polomljeno, da se je sam Suakli komaj zdržal smeha. Skušali so mu pomagati s tolmačem, Sime je pa odklonil in kar po ligursko mlatil dalje, a ga ni prav nič motilo, ko je dvorana zdaj pa zdaj bušknila v smeh. Po vsi sili je tlačil noter Brana, Zaro, Tine-ta in celo sebe ter nemilostno zmesil vse, kar mu je padlo na jezik. Ko je pa pričel kvasiti nekaj o svojem dragem prijatelju simbi, tedaj mu je razbil besedo krohota dvorane. Da, smejale so se celo živali v pregarji. Splošni smeh pa ni prestal niti tedaj, ko si je Sime odpenjal srajco pa se zaklinjal na svojo rano in na zvesta šajmula Drnulo in Skiro, ki sta padla poleg njega na Raz-

klanem hribu za veličino domostol umaknil k posvetu. Ko se je vrnil, je pozval predsednik gospoda Gombo pa mu rekel suho, naj pove na kratko, ako so mu znane kake okolnosti ali pota, ki so dovedle obtoženca do teh deliktov.

Gomba prikima pa se tako, da je obrnjen na zeleni mizi, na pol k šalcem. Napeta tišina. Medardu prične govoriti. (Dalje prihodnjaj)

SEDAJ V ZALOGI

za takojšnjo inštalacijo

SONNER GAS CONVERTORS

ZA REZIDENCE IN INDUSTRIJO

POPOLNA ZALOGA VELIKOSTI ZA VSAKO GRELNO ZAHTEVO.

spremenja furneze za premog in boilerje v avtomatično gretje

Kompletno z vsemi Minneapolis-Honeywell Kontrolami

POKLIČITE ZA PREGLED IN PRERAČUN

HANN 15505 EUCLID AVE.

At Taylor MU. 4200

Heating & Plumbing Supplies

STEFAN M. ROBASH, ZASTOPNIK

Mi lahko popravimo!

VSEH VRST IGRALNIH STROJEV ZA PLOŠČE NAPRODAJ

VSEH VRST PREMEJAL CEV ZA PLOŠČE POPRAVILNO

Popravilo radijev, pralnikov in čistilcev je naš stroka. Nobeno delo ni preveliko ali premajhno za našo eksperte. Naj bo s strojem karkoli narobe, mi ga lahko popravimo.

MALZ ELECTRIC

6902 St. Clair Ave. EN 4808

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podoben ponoci. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

HE 2730. 1146 E. 61st St.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA "ENGLISH-SLOVENE READER" kateremu je znižana cena \$ 2.00 in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

V BLAG SPOMIN

PETNAJSTE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA DRAGEGA OČETA IN BRATA

Louis Arko

ki je za vedno zatisnil svoje oči 6. maja 1931

Petnajst let je že minilo kar vas hladna zemlja krije in truplo v grobu že trohni težko nam je vsem pri srcu po lcu solza nam drsi.

Zalujoči ostali:

AGNES, hči; LOUIS, JOHN, sinovi; FRANK, brat.

Cleveland, O. 8. maja 1946.

Michael's FLORAL SHOP

SLOVENSKA CVETLIČARNA

se priporoča za materinski dan 12. maja

Ne pozabite svojo mamico s sopkom cvetlice.

Naša posebnost so venci za pogrebe in poročni šopki.

MICHAEL SUHADOLC, lastnik

5823 SUPERIOR AVE. EX 3408

Lepa in primerna darila za mater

Pri nas imamo nenavadno veliko izbiro lepih daril za matere, v pohištvo, posteljnini in raznih sobnih opremah in okraskih, kakor tudi v zlatnini (jewelry).

Pridite in oddajte vaša naročila za mater pri nas.

OBLAK FURNITURE

6612 St. Clair Ave.

Don't Forget Mother's Day

Remember MOTHER

Flowers for Mother's Day

CVETLICE ZA MATERINSKI DAN

Member of T. D. S. We Telegraph Flowers Everywhere

Se priporoča

James A. Slapnik

6620 St. Clair Avenue HEnderson 8824

Michael's FLORAL SHOP

SLOVENSKA CVETLIČARNA

se priporoča za materinski dan 12. maja

Ne pozabite svojo mamico s sopkom cvetlice.

Naša posebnost so venci za pogrebe in poročni šopki.

MICHAEL SUHADOLC, lastnik

5823 SUPERIOR AVE. EX 3408

Lepa in primerna darila za mater

Pri nas imamo nenavadno veliko izbiro lepih daril za matere, v pohištvo, posteljnini in raznih sobnih opremah in okraskih, kakor tudi v zlatnini (jewelry).

Pridite in oddajte vaša naročila za mater pri nas.

OBLAK FURNITURE

6612 St. Clair Ave.

Don't Forget Mother's Day

Remember MOTHER

Flowers for Mother's Day

CVETLICE ZA MATERINSKI DAN

Member of T. D. S. We Telegraph Flowers Everywhere

Se priporoča

James A. Slapnik

6620 St. Clair Avenue HEnderson 8824